

УДК 82.03

Марченко А. – ст. гр. 345

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

СПОСОБИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ТЕКСТІВ ІНШОМОВНИХ ТА УКРАЇНОМОВНИХ СЕРІАЛІВ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ

Науковий керівник: к. філол. н., доцент Вострецова В.О.

Кіноіндустрія початку ХХІ століття характеризується швидкою появою великої кількості фільмів різних жанрів, а особливо різноманітних серіалів. Останні найчастіше представлені мелодрамами та детективами. Українському глядачеві в основному пропонуються серіали російського виробництва, за деяким виключенням декількох серіалів українського або закордонного (надалі – за виключенням російського) виробництва.

Зазначимо, що у випадку із закордонними серіалами, найпоширенішим способом передачі діалогу такого роду фільмів є закадровий переклад. Необхідно зауважити, що закадровий переклад на пострадянських теренах значно відрізняється від такого ж в європейських країнах. Закордонні дослідники аудіовізуального перекладу називають його Russian voice-over ('російський закадровий переклад'). Головною відмінністю російського закадрового перекладу вважається озвучування одним чоловічим голосом усіх чоловічих ролей, одним жіночим – усіх жіночих, одним дитячим – усіх дитячих. Закадровий переклад в європейських країнах характеризуються наявністю одного голосу для озвучування всіх ролей у фільмів. Якщо брати до уваги серіали українського виробництва, то вони, за законом, повинні бути озвучені українською мовою, що найчастіше і спостерігається. Виключенням можуть бути декілька серіалів мовою яких є російська. При цьому вони обов'язково повинні мати українські субтитри. Така ж сама ситуація й з серіалами російського виробництва. За результатами нашого дослідження, найпоширенішим способом їх представлення на українському телебаченні виявилось збереження російськомовного оригіналу із обов'язковими субтитрами українською мовою. Важливо зауважити, що закону про мову фільмів дотримуються в основному національні канали, на інших – недержавного значення – субтитри не можна вважати розповсюдженим явищем.

Зазначене дозволяє говорити про те, що окрім закадрового перекладу (для закордонних серіалів), в Україні також використовується субтитрування (для російських серіалів). Наголосимо, що в аудіовізуальному перекладі виділяють субтитри двох видів – внутрішньомовні та міжмовні. Досліджувані нами серіали (закордонного, російського та українського виробництва) дають можливість виокремити тільки міжмовні субтитри (для російських серіалів). Нами не було виявлено внутрішньомовних субтитрів, що говорить, з одного боку, про відсутність інтересу у виробників у створенні україномовного продукту, та – з другого – про незацікавленість каналів у привертанні широкої аудиторії глядачів, що мають вади слуху. В обох випадках можна говорити про порушення: у першому – закону про мову, у другому – невід'ємних прав людини на отримання інформації.

Третій режим аудіовізуального перекладу, а саме, дублювання, повністю відсутній на українському телебаченні в категорії серіалу. Першою причиною вважаємо економію коштів, адже витрачання грошей на так звані „фільми низької якості” не є виправданим. Пріоритетною категорією для дублювання залишаються високоякісні повнометражні фільми виробництва відомих світових кінокомпаній.